

Datum: 7 februari 2022
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vervolgvragen VVD over statushouders
Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

Op 27 december 2022 heeft de fractie van de VVD schriftelijke vervolgvragen gesteld over statushouders. Om de vervolgvragen nader te kunnen duiden, heeft er op woensdag 25 januari jl. nog een gesprek plaatsgevonden met de VVD.

De vervolgvragen luiden als volgt (cursief) en de antwoorden zijn toegevoegd:

- 1. In de beantwoording geeft u niet direct antwoord op de vraag. Nogmaals; Kunt u aangeven hoeveel statushouders Hoogeveen telt?*

Allereerst in z'n algemeenheid: Mensen die vanuit een AZC naar een reguliere woning in Hoogeveen verhuizen, noemen we statushouders. Statushouders zijn verplicht om in te burgeren binnen een termijn van 3 jaar. Als ze aan deze plicht voldaan hebben én 5 jaar onafgebroken in Nederland hebben verbleven dan kunnen ze de Nederlandse nationaliteit aanvragen. Vanaf dat moment is iemand formeel geen statushouder meer, maar 'gewoon' Nederlander. Door deze instroom en uitstroom van statushouders fluctueert het aantal continu.

Omdat uw vragen betrekking hebben op werk en integreren hebben wij het begrip statushouders in eerste instantie uitgelegd als zijnde personen met een niet-Nederlandse achtergrond, die inburgeringsplichtig zijn of waren en die momenteel een bijstandsuitkering ontvangen. Dat zijn er in totaal 293. Voor de goede orde: hier zitten dus ook mensen tussen met, inmiddels, de Nederlandse nationaliteit.

Als we kijken naar het aantal gehuisveste statushouders van de afgelopen jaren dan komen we op de volgende aantallen:

Jaar	Aantal
2015	87
2016	138
2017	82
2018	83
2019	44
2020	46
2021	76
2022	94
Totaal	650

Een groot deel (30 tot 40%) van deze 650 gehuisveste statushouders bestaat uit kinderen.

2. *Daarnaast nog een andere vervolgvraag op vraag 1: Klopt het dat er op dit moment 1.085 mensen in de bijstand zitten in Hoogeveen?*

Op 1 januari 2023 ontvingen 1120 personen een uitkering op grond van de Participatiewet.

3. *Klopt het dat minder dan 5% van de mensen in de bijstand per jaar uitstromen naar werk?*

Nee, dat klopt niet. De gepresenteerde uitstroomcijfers van statushouders hebben betrekking op de groep van 293 statushouders en zit daarmee op zo'n 10% per jaar.

4. *In de afstemmingsverordening artikel 10b valt te lezen dat er maatregelen opgelegd kunnen worden indien belanghebbende niet of in onvoldoende mate medewerking verlenen aan de Wet Taaleis. Kunt u aangeven hoe vaak welke maatregelen op zijn gelegd?*

Zie de beantwoording bij vraag 9.

5. *Zijn er voor werkgevers naast trainingen andere stimuli om statushouders en/of inwoners uit de bijstand naar werk te helpen?*

Ons hoger liggende doel is om statushouders bij een reguliere werkgever betaald aan het werk te krijgen én om werkgevers te ondersteunen bij het vinden van geschikt personeel. Dáár moeten we elkaar in vinden. Het mes snijdt dan aan twee kanten. Van de werkgever vraagt dit een investering in tijd, begeleiding en vertrouwen en daar tegenover zetten wij ondersteuning die in dat specifieke geval nodig is. De ondersteuning die wij bieden is daarmee echt maatwerk.

Om een aantal voorbeelden te noemen: We bieden de mogelijkheid om eerst stage te laten lopen, we kennen subsidiemogelijkheden voor het aannemen van statushouders, we bieden de mogelijkheid voor jobcoaching, we zetten werkleertrajecten op, we voorzien in functiegerichte trainingen enzovoorts.

6. *In 2022 zijn er ongeveer 3 inwoners per maand van bijstand naar werk gegaan. Dit is meer dan eerdere jaren. Bent u positief gestemd over het aantal?
Heeft de gemeente Hoogeveen een doelstelling en zo ja, wat is deze?
Wat kan er op welke manier volgens u beter?*

In 2022 zijn er ongeveer 3 statushouders per maand uitgestroomd van bijstand naar werk. We hebben onszelf geen specifieke doelstelling gesteld voor wat betreft uitstroom van statushouders naar werk. Dit verandert overigens als het Uitvoeringsplan inburgering wordt vastgesteld. Dit is voorzien in het eerste kwartaal van dit jaar.

In 2021 en 2022 hebben we weinig kunnen investeren in deze doelgroep, gezien de korting op ons budget. Vanaf 2023 is dat weer hersteld en hopen we dat dit leidt tot meer uitstroom. Tegelijkertijd blijft de doelgroep statushouders een lastige doelgroep om uit te laten stromen. Dat is niet vatbaar in één aanwijsbare oorzaak. Vaak is het een combinatie van factoren. Denk daarbij aan relatief veel laagopgeleide statushouders, relatief laag taalniveau, veel fysieke en psychische beperkingen. En daarbij zit niet elke werkgever te wachten op deze doelgroep vanwege

onbekendheid, slechte ervaringen of geen mogelijkheden om tijd en energie in deze doelgroep te steken.

7. Kunt u aangeven hoe u de € 100.000 gaat inzetten?

Dit nemen wij op in ons Uitvoeringsplan inburgering en u wordt hierover geïnformeerd wanneer wij het Uitvoeringsplan hebben vastgesteld.

8. Welk resultaat verwacht u te behalen?

Zie het antwoord op de vorige vraag.

*9. Kunt u aangeven hoe vaak een maatregel opgelegd kon worden? Kunt u dit aangeven per maatregel?
Kunt u aangeven hoe vaak er gesanctioneerd is? Kunt u dit aangeven per maatregel?*

Op basis van onze afstemmingsverordening hebben we meerdere mogelijkheden om te sanctioneren als afspraken niet worden nagekomen of als er sprake is van ontoelaatbaar gedrag. Het doel van sanctionering is om een positieve verandering in een situatie te bewerkstelligen. Hierbij houden we rekening met de persoonlijk situatie van het individu en zijn/haar gezin in relatie tot de overtreding. De zwaarst mogelijke sanctie is om voor één of meerdere maanden de uitkering in te houden. Dit heeft natuurlijk verregaande consequenties (bijvoorbeeld schuldenproblematiek) en daarom wegen we dit van tevoren af.

De sancties die we in de praktijk opleggen gaan met name over het niet verschijnen op afspraken en het onvoldoende meewerken aan een re-integratietraject. We sanctioneren overigens veelal niet direct: hier gaat eerst een waarschuwing aan vooraf.

In 2022 hebben we in totaal 3 maal gesanctioneerd, omdat er personen waren die werk weigerden. In geen van de gevallen betrof het statushouders.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Jelmer Mulder
Gemeentesecretaris

Karel Loohuis
burgemeester